

Γενικό Πλαίσιο

Η προσπάθεια για την δημιουργία της Ενιαίας Εσωτερικής Αγοράς (Ε.Ε.Α.) ξεκίνησε ουσιαστικά το 1985, ως μία συντονισμένη προσπάθεια των Κρατών-Μελών της Κοινότητας να αντιμετωπίσουν την στασιμότητα που κυριαρχούσε στις οικονομίες τους στις αρχές της δεκαετίας του '80.

Θεωρήθηκε ότι ο κατακερματισμός που ίσχυε ακόμη στην Ευρωπαϊκή Αγορά, παρόλες τις προόδους που είχαν επιτευχθεί από το 1958 με την δημιουργία της ΕΟΚ, δεν επέτρεπε στις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, ιδίως εκείνες που ανήκουν στους τεχνολογικά προηγμένους τομείς, να ανταγωνισθούν με επιτυχία επιχειρήσεις από ΗΠΑ, Ιαπωνία ή ΝΑ Ασία και να προωθήσουν την ανάπτυξη στις χώρες της Κοινότητας.

Τον Ιούνιο του 1985 λοιπόν στο Συμβούλιο Κορυφής του Μιλάνου παρουσιάζεται από την Επιτροπή, η Λευκή Βίβλος η απαρίθμηση των τομέων και οι σχετικές προτάσεις όπου έπρεπε να υπάρξουν κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις για την πλήρη εξάλειψη των συνόρων.

Με την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη κείμενο νομοθετικού περιεχομένου που εγκρίθηκε και από το Ελληνικό Κοινοβούλιο και που τέθηκε σε ισχύ στις 1/7/1987 καθορίζεται ο στόχος που επιδιώκεται η δημιουργία δηλαδή "ενός χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα στον οποίο εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων". Παράλληλα ορίζεται ο χρονικός ορίζοντας 31/12/1992 για την ολοκλήρωση του απαραίτητου νομοθετικού έργου, που είναι ακριβώς η υλοποίηση των προτάσεων της Λευκής Βίβλου καθώς και η αρχή της πλειοψηφίας για την

λήψη των περισσότερων σχετινών αποφάσεων (εκτός από φορολογία, διακίνηση προσώπων, δικαιώματα και συμφέροντα των μισθωτών) μία διαδικασία που πολύ βοήθησε στην έγκαιρη λήψη των σχετινών αποφάσεων.

Ενιαία Εσωτερική Αγορά σημαίνει Ενιαίος χώρος χωρίς περιορισμούς και φραγμούς όπου ελεύθερα θα διακινούνται κεφάλαια, αγαθά, πρόσωπα, υπηρεσίες.

Για την άρση αυτών των φραγμών έχουν ολοκληρωθεί 282 νομοθετήματα, 282 οδηγίες. Ποιοί είναι αυτοί οι φραγμοί που θ' αρθούν στο τέλος του 1992 βάσει αυτών των οδηγιών;

- φυσικοί φραγμοί : υγειονομικές ρυθμίσεις, υγειονομικοί έλεγχοι (π.χ. μέχρι σήμερα τα ελληνικά μήλα δεν κυκλοφορούν ελεύθερα, δεν μπαίνουν στην Αγγλία γιατί δεν έχουν όπως ισχυρίζονται σωστό υγειονομικό έλεγχο.
- τεχνικοί φραγμοί: που κυρίως αναφέρονται στις κρατικές προμήθειες. Μέχρι σήμερα π.χ. το Ελληνικό Δημόσιο αγοράζει από τις ελληνικές επιχειρήσεις. Τώρα θα πρέπει ν' αγοράζει απ' όλη την Κοινότητα.
και τέλος οι
- φορολογικοί φραγμοί: που θα καταργηθούν στα τέλη του 1992.

Από το 1992 (31η Δεκ.) και μετά θα ισχύει επίσης η Αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης: που σημαίνει, κάθε προϊόν που είναι νόμιμο σε μία χώρα είναι νόμιμο και στις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας.

Επίσης ο Φ.Π.Α. θα είναι ενιαίος σε όλα τα κράτη-μέλη της Κοινότητας, κάποτε.

Υπολογίζεται ότι από την εγκαθίδρυση της Ενιαίας Εσωτερικής Αγοράς θ' αυξηθούν σημαντικά οι θέσεις εργασίας. Μόνον από την αυξημένη κυκλοφορία των εμπορευμάτων - που θα σημαίνει και αύξηση της παραγωγικότητας - θα σημειωθεί, μόνον απ' αυτή τη δραστηριότητα, σημαντική αύξηση των θέσεων εργασίας.

Η "εσωτερική αγορά" απαιτεί οικονομική οργάνωση που χαρακτηρίζεται

- από υψηλό βαθμό αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας, εξειδίκευσης και ικανότητας εκμετάλλευσης των οικονομιών κλίμακας" και λειτουργίας σε έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον
- από υψηλή ικανότητα καινοτομιών, ανάπτυξης νέων τεχνολογιών και εισαγωγής νέων προϊόντων στην αγορά
- από τη δυναμική ανάπτυξη στον τομέα προσφοράς υπηρεσιών τόσο σε παραδοσιακούς κλάδους (τράπεζες, ασφάλειες) όσο κυρίως σε νέους κλάδους (τηλεπικοινωνίες κ.λ.π.).

Σε ορισμένους τομείς όπως αυτούς που συνδέονται με :

- α) πλήρη απελευθέρωση στην κίνηση κεφαλαίων
- β) απελευθέρωση παροχής υπηρεσιών (τράπεζες, ασφάλειες κ.λ.)
- γ) πλήρες "άνοιγμα" κρατικών προμηθειών (σε μεταγενέστερο στάδιο)
- δ) φορολογική εναρμόνιση.

αναμένεται να υπάρξει ένα πραγματικό οικονομικό κόστος και απαιτείται κατά συνέπεια αυξημένη προσπάθεια προσαρμογής και πλήρης και σωστή εκμετάλλευση των μεταβατικών περιόδων όπου έχουν επιτευχθεί.

Αντίθετα σε πολλές άλλες περιπτώσεις το εμφανιζόμενο ως "κόστος" είναι η αδυναμία προσαρμογής της διοίκησης σε ευρεία έννοια, ή η αδυναμία (και απροθυμία) αντιμετώπισης συντεχνιακών συμφερόντων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι στην διαδικασία που οδηγεί στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση του 1992 οι ελληνικές επιχειρήσεις βρίσκονται σ'ένα περιβάλλον πίεσης. Η Ελλάδα σήμερα βρίσκεται στη 2η ταχύτητα . Κι όσο καθυστερούμε να βγούμε απ'αυτή τόσο θα χειροτερεύουν τα πράγματα. Και μπορούμε να βγούμε, αρκεί να μάθουμε να κάνουμε τις σωστές επιλογές. Κι'αυτό είναι θέμα νοοτροπίας, οργάνωσης που σήμερα βρίσκεται σε βαθειά κρίση.

Στον τομέα της Γεωργίας π.χ. που θα μπορούσαμε να κάνουμε πολλά πράγματα η Ολλανδία, μία χώρα του Βορρά, είναι η πιο ανεπτυγμένη χώρα σποροπαραγωγής στην Κοινότητα. Το πρόβλημα είναι ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει αρκετή εμπειρία και επομένως επιλέγουμε προγράμματα που δεν είναι ρεαλιστικά και τελικά οδηγούμεθα σε κάθε είδους αδιέξοδα. Υπάρχει επίσης μία πολυδιάσπαση στα Ελληνικά προγράμματα. Γεγονός που έχει επισημανθεί από την Κοινότητα.

Μέχρι το 1993 έχουν εγκριθεί για την Ελλάδα προγράμματα 6 δις ECU - μέσα στα πλαίσια της Κοινοτικής πολιτικής Στήριξης. Είναι αμφίβολο αν η Ελλάδα θα μπορέσει ν'απορροφήσει το 100%.

430 δις δρχ. θα δοθούν στην Ελλάδα για την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση από το Κοινωνικό Ταμείο. Κι εδώ όμως λειτούργησε η αντίληψη "πελατειακής πολιτικής" και όχι η αντίληψη ενός συγκεκριμένου κεντρικού εθνικού σχεδιασμού και προγραμματισμού.

Δεν έχουμε τις ελευθερίες εκείνες που πιστεύουμε ότι έχουμε. Είμαστε πια ενταγμένοι στην Κοινότητα, και το γεγονός αυτό έχει επιπτώσεις και δημιουργεί πιέσεις. Η μόνη ελευθερία που έχουμε είναι να επιλέξουμε τους τρόπους και τις μεθόδους που θα μας δώσουν την δυνατότητα να γίνουμε ανταγωνιστικοί με τους άλλους εταίρους μας. Να προσδιορίσουμε με σαφή και συγκεκριμένο τρόπο τις δικές μας πολιτικές τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο. Με άλλα λόγια θα πρέπει να διαμορφώσουμε μία συγκεκριμένη άποψη.